

Деструктивний вплив аудиторії на оратора

Дослідник Сагач Г.М. дає визначення, що публічний виступ є одним із жанрів мовленнєвої діяльності, який є особливим за своєю сутністю, його місцем серед інших видів мовлення, за своїми характерними рисами [1].

Серед тих, хто досліджував специфіку публічного мовлення є вчені-лінгвісти, ставлення яких до природи й місця публічного мовлення далеко не однозначне: одні (О.О. Земська та її школа) відносять публічне мовлення до кодифікованої літературної мови, інші (О.В. Сиротиніна, О.О. Лаптева) вважають публічне мовлення частиною усього літературного мовлення.

Метою нашого дослідження є виявлення деструктивного впливу оточуючих, слухачів, цільової аудиторії на виступ оратора, причин, які є перешкодою для ідеальної промови та наведення порад для уникання неприємних ситуацій під час виступу.

Проблема публічного виступу у сучасному світі зустрічається досить часто. Є тільки невелика категорія людей, які не відчувають страх аудиторії. Крім того, є хвилювання, а є справжнісінький страх, який паралізує волю.

Виділяють дві категорії чинників, які деструктивно впливають на ефективність виступу, а саме:

1) внутрішні чинники. Найнебезпечнішим на шляху оратора є страхи: забути текст, бути не цікавим та зрозумілим для аудиторії тощо. Саме страхи здатні зруйнувати всі наші старання та тривалу підготовку до виступу, та як наслідок: тремтячі руки, невпевнена промова, спітнілі долоні, переривчасте дихання.

2) зовнішні чинники:

- закритість мислення самої аудиторії, інформаційне непроникнення – в результаті чого аудиторія не слухає оратора, бо витрачає свої сили на внутрішній опір, тобто самозахист, а не на розуміння мовця;

- сила інерції, що властива аудиторії (тобто небажання щось змінювати через те, що для цього необхідно докласти деяких зусиль) – лінє настільки паралізує людину, що вона готова змиритися з будь-якою, навіть найгіршою, ситуацією свого існування;

- короткотерміновість спілкування – не дозволяє аудиторії відмовитися від певних стереотипів, помилкових суджень та поглядів [1].

Для ефективної промови слід завжди слідкувати за тим, щоб аудиторія була зацікавлена у вашому виступі. Цьому допоможуть наступні поради:

- спеціальні вставки, які можуть викликати сміх будуть доречні, якщо слухачі вже втомлені;

- риторичні запитання допоможуть привернути згасаючу увагу слухачів;

- наочні засоби (прикладні, ілюстрації, діаграми допомагають краще засвоїти та зрозуміти матеріал);

- жести та рухи (допомагають зосередити увагу аудиторії);

- паузи, голосові прийоми тощо [2], [3].

У висновку хотілося б відзначити, що необхідно розуміти всі деталі публічного виступу і ефективно використовувати всі прийоми. Оратор повинен прагнути до гармонійного використанню всіх засобів, що забезпечують зосередженість уваги слухачів на зміст промови та, безумовно, ретельно готуватися до виступу.

Список літератури

1. Сагач Г. Риторика// Г. Сагач. Видання друге, 2000.-73с.
2. Дейл Карнегі. Учись виступати публічно і впливати на широке коло людей. – К., 2000.
3. Кацавець, Р.С. Українська мова: професійне спілкування [Текст]: підручник. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 256 с. - ISBN 978- 9663-64- 500- 1.

*Науковий керівник: Ільїна Т.В.,
старший викладач*